

ELEVHÄLSOPLAN

BRAÅS SKOLA

2018-2019

VI SKA TÄNDA GNISTOR
INTE SLÄCKA BRÄNDER

Innehållsförteckning

1. Braås skola	2
2. Bakgrund till elevhälsoplanen	2
2.1 Elevhälsoplanens syfte	2
2.2 Elevhälsans uppdrag	3
3. Braås skolas elevhälsoplan	3
3.1 Elevhälsans ansvar och organisation på Braås skola.....	3
3.2 Elevhälsans mål läsår 2018 – 2019	4
1. Ökade resultat hos eleverna.....	4
2. Ökad känsla av trygghet och studiero	4
3.2.1 Elevhälsans arbete för att nå målen.....	4
4. Elevhälsans fem principer	6
5. Arbetsgång.....	7
5.1 Steg för steg.....	7
Bilaga 1: Extra anpassningar och särskilt stöd	10
Bilaga 2: Flödesschema åtgärdsprogram.....	12
Bilaga 3: Exempel	13

1. Braås skola

Braås skola är en F-9 skola som ingår i Växjö kommuns norra område. Det finns cirka 370 elever på skolan. På skolan finns även fritidshem för barn från 6 år till 13 år som är uppdelat i två avdelningar; *Röda* och *Blå*.

Braås skola är en skola med höga ambitioner. På vår skola arbetar engagerad personal med elevernas bästa i fokus. Vi tror på varje elevs förmåga till lärande och omsorg. Vår elevsyn präglas av att vi har höga, rimliga och positiva förväntningar på våra elever. Tillsammans arbetar vi i personalen aktivt för att skolan ska vara en trygg och utvecklande miljö för alla som vistas här. Vi har även höga och positiva förväntningar på personalen. Vi strävar efter att undervisningens innehåll är stimulerande, varierande och av hög kvalitet.

Elevhälsoteamet på Braås skola ska vara en stödfunktion till lärarna. Vi påbörjade under läsåret 2017-2018 ett utvecklingsarbete för att arbeta ihop oss som team samt för att bli bättre på det hälsofrämjande och förebyggande arbetet. Detta är ett arbete som kommer att fortgå under kommande läsår.

2. Bakgrund till elevhälsoplanen

2.1 Elevhälsoplanens syfte

En elevhälsoplan syftar till att synliggöra och tydliggöra elevhälsans arbete för såväl elever och vårdnadshavare som för personal. Man ska kunna få en bild av såväl elevhälsans mål, organisation och struktur som av vad elevhälsans personal kan bidra med utifrån sina professioner ur ett hälsofrämjande, förebyggande och åtgärdande perspektiv. Vidare är elevhälsoplanen en viktig del i det systematiska kvalitetsarbetet som bedrivs kring elevhälsan då planen innehåller både mål för elevhälsans arbete, en beskrivning av hur dessa mål ska nås samt följas upp.

Elevhälsoplanen ska på ett tydligt sätt beskriva vilka rutiner och vilken arbetsgång som gäller på skolan, och att genom dessa se till att det förebyggande arbetet utförs på ett likvärdigt sätt för skolans alla elever. Dokumentet ska ligga till grund för vad som görs, hur det görs samt hur arbetet ska utvärderas. All personal ska känna till elevhälsoplanen. Elevhälsoplanen utvärderas och revideras varje läsår.

2.2 Elevhälsans uppdrag

Elevhälsans uppdrag regleras av Skollagen 2010:800. I det generella uppdraget ingår främst att:

- Främja elevers lärande, utveckling och hälsa.
- Förebygga ohälsa och inlärningssvårigheter.
- Bidra att skapa miljöer som främjar lärande, utveckling och hälsa.

Det ingår i elevhälsans individuellt riktade arbete att:

- Bidra till att varje enskild elev ges förutsättningar att utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål.
- Undanröja hinder för lärande, utveckling och hälsa.
- Uppmärksamma och på rektorns uppdrag utreda orsaker till inlärningsproblem.
- Uppmärksamma och utreda orsaker till ohälsa.
- Bidra med åtgärder och anpassning för varje enskild elev i behov av särskilt stöd.

Elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser.

Eleverna ska således ha tillgång till skolsköterska, skolläkare, psykolog och kurator samt tillgång till personal som kan tillgodose behovet av specialpedagogiska insatser.

3. Braås skolas elevhälsoplan

3.1 Elevhälsans ansvar och organisation på Braås skola

Ansvaret för elevhälsan vilar på all personal på skolan. En förutsättning för ett gynnsamt elevhälsoarbete är en hög grad av samverkan mellan elevhälsoteamet, skolans övriga personal, elever och vårdnadshavare.

Vi strävar efter att så tidigt som möjligt upptäcka de elever som är i behov av stöd. En specialpedagog/speciallärare finns i varje arbetslag på skolan och leder aktivt det främjande och förebyggande arbetet i arbetslagen. Specialpedagogen har ett handledande uppdrag gentemot sina kollegor för att snabbt uppmärksamma och hitta möjliga lösningar till elever, exempelvis i behov av stödinsatser. Elevhälsan har därför drop-in-tider vid tre tillfällen varje vecka som vänder sig till personal om man har behov av stödinsatser eller konsultation kring en grupp eller en enskild elev.

Elevhälsoteamet träffas varje vecka (EHT) och lyfter där aktuella ärenden samt följer upp elevärenden. Kontinuerligt under varje läsår avsätts tid på elevhälsoteamets möten för att arbeta kring

hälsöfrämjande och förebyggande insatser. Teamet består av följande personal; rektor, biträdande rektor, skolkurator, skolsköterska och specialpedagog. Vid behov kontaktas även speciallärare, socialpedagog, studie- och yrkesvägledare samt berörd personal från skolan och fritidsgården. Skolan har även tillgång till skolpsykolog, skolläkare och specialpedagogisk spetskompetens via det centrala elevhälsoteamet.

3.2 Elevhälsans mål läsår 2018 – 2019

Målen för elevhälsans arbete utgår ifrån skolans verksamhetsplan. De prioriterade målen under kommande läsår är följande:

1. Ökade resultat hos eleverna

Målet för Braås skola är att alla elever ska klara kunskapskraven för godtagbara kunskaper i samtliga ämnen och vid slutet av åk 9 vara behöriga till gymnasiet.

2. Ökad känsla av trygghet och studiero

Målet för Braås skola är att alla elever upplever att man är trygg i såväl skolans innemiljö som utemiljö, samt att eleverna upplever att man har studiero under lektionerna.

3.2.1 Elevhälsans arbete för att nå målen

Elevhälsan kommer att arbeta för att nå målen genom att:

- Förtydliga och implementera skolans värdegrund och förhållningssätt hos skolans personal genom att gå igenom elevhälsoplanen på arbetslagsmöten och arbetsplatsträffar samt låta personalen diskutera den tillsammans.
- Arbeta med att förankra en positiv elevsyn och ett professionellt språkbruk hos skolans personal genom att t.ex. uppmärksamma och förändra ordval om elever. Sättet vi pratar om våra elever på kommer inte bara att påverka hur vi bemöter eleverna utan även hur eleverna ser på sig själva. Vidare har det även betydelse för vilka insatser som vi kommer att pröva. Elevhälsoteamet tar därför avstånd från begrepp som till exempel *svaga* elever. Istället för att benämna eleven som svag fokuserar vi på att kartlägga vilka behov eleven har i relation till de mål som eleven riskerar att inte uppnå. Ett annat ordval som elevhälsan tar avstånd ifrån är *jobbiga* elever. Istället ser vi till elevens sammanhang och fokuserar på vad i elevens omgivning som påverkar hans beteende.

- Förtydliga det systematiska arbetet som lärarna gör med kvalitetssäkring av elevernas kunskaper genom att specialpedagogerna sammanställer vilka prov och kartläggningar som görs i respektive årskurs. Därtill ska specialpedagogerna i samverkan med lärarna utarbeta en plan för när de ska genomföras och vem som är ansvarig för genomförandet samt vilka åtgärder som ska sättas in om kartläggningen visar att eleven inte når målen.
- Delta i resultatuppföljningar i varje arbetslag och då uppmärksamma elever som riskerar att inte nå målen i ett tidigt skede. Därtill ska elevhälsan i samråd med lärarna utarbeta förslag på anpassningar som kan undanröja hinder för inlärning och bidra till att förbättra elevernas resultat. Elevhälsan ska i samband med uppföljningarna även uppmärksamma lärarna på elever som lätt når målen och därför behöver ledning och stimulans för att kunna nå längre i sin kunskapsutveckling.
- Utöka antalet drop-in tider i syfte att vara mer tillgängliga för lärarna och därigenom säkerställa att fler grupper/elever får det stöd de behöver i ett tidigt skede. Att elevhälsoteamet har ett aktivt och nära samarbete med lärarna är grunden för ett gynnsamt elevhälsoarbete, då läraren är den viktigaste personen för elevens kunskapsutveckling.
- Utveckla och implementera kartlägningsverktyg som är tänkta att fungera som ett dialogunderlag i EHT-möten för att tillsammans med lärare identifiera gruppens/elevers behov och utifrån behoven arbeta fram tänkbara insatser.
- Arbeta aktivt med att öka tryggheten på skolan genom att genomföra trygghetsvandring med eleverna. Utifrån vad som framkommer i vandringarna och i enkätsvaren utarbeta förslag på åtgärder för att öka tryggheten på skolan. Därtill i samverkan med lärare och övrig personal genomföra de åtgärder som krävs.
- Arbeta aktivt med att förbättra närvaron för eleverna genom att implementera kommunens rutiner vid frånvaro samt utveckla rutiner för hur vi arbetar med att öka närvaron genom evidensbaserade metoder och beprövad erfarenhet.
- Arbeta för att göra all personal känd för skolans elever i syfte att öka tryggheten. Detta görs genom att skapa en vägg med namn och bild på respektive personal, samt en beskrivning av vilken funktion respektive person har.

4. Elevhälsans fem principer

Elevhälsoteamet utgår i sitt arbete från skolans värdegrund samt utifrån följande teorier; KASAM (känsla av sammanhang), salutogent förhållningssätt och utvecklingssekologi/systemteori. Utifrån värdegrunden och de teoretiska förhållningssätten har elevhälsoteamets personal gemensamt arbetat fram fem principer (se nedan). Principerna har utformats för att ge goda förutsättningar för samsyn samt som ett stöd för att vi inte ska missa någon del när vi pratar om våra elever. Principerna finns med i de samtal vi har kring elevhälsa; EHT, samrådsmöten, handledning, råd och stöd.

Begynnelsebokstäverna bildar akronymen ELVIS vilket är tänkt att underlätta för att komma ihåg de fem principerna.

❖ Elevens delaktighet

Elevens delaktighet är av största vikt av flera anledningar. Dels har eleverna rätt att uttrycka sin mening i frågor som rör dem. Eleverna bär dessutom själva på mycket information om vad de har för behov och vad/hur vi vuxna kan göra för att möta de behoven i skolsammanhang.

Vi på skolan bär ansvaret för att göra eleven delaktig genom att fråga eleven hur hen upplever sin situation samt genom att involvera eleven i lösningen.

❖ Lågaffektivt bemötande

Ett lågaffektivt bemötande innebär bl.a. att vi professionella behåller lugnet även i situationer där en elev kan upplevas provocerande. En av grundprinciperna i lågaffektivt bemötande handlar om att förstå att affekt smittar – behåller du ditt lugn, blir barnet lugnt, och vice versa. Lågaffektivt bemötande bygger även på antagandet att “barn gör rätt om de kan” och om barnet inte klarar ”att uppföra sig” beror det på att omgivningens krav och förväntningar överstiger barnets förmåga. Det är vi professionella som bär ansvaret för att anpassa förutsättningarna till elevens förmåga, enligt ansvarsprincipen.

❖ Vad fungerar?

I samtal om och med elever strävar vi alltid efter ta reda på vad som fungerar bra och fokuserar på det. De insatser vi därefter gör bygger således på det som fungerar och är tänkta att öka elevens känsla av meningsfullhet, begriplighet och/eller hanterbarhet.

❖ Identifiera elevens behov

Elevens behov identifieras genom att vi noggrant kartlägger elevens situation. I arbetet med att identifiera elevens behov tänker vi på hela elevens situation (klassrum, skolan, raster, fritidsintressen och relationer till såväl klasskompisar, skolkamrater och lärare som med familj

och vänner utanför skolan). Kartläggningen kan ske genom pedagogisk utredning, *Fiskbensdiagram*, *Alsup-formuläret* (Ross W Greene) eller på annat sätt.

❖ **Samarbete med hemmet**

En viktig del i att eleverna ska lyckas i sitt skolarbete är att skolan och hemmet samarbetar och delar ansvaret för att eleverna ska utveckla sociala färdigheter och nå goda resultat. Skolan är alltid ansvarig för arbetet kring att nå målen i de olika ämnena samtidigt som arbetet underlättas av ett nära samarbete med elevens vårdnadshavare.

5. Arbetsgång

Elevhälsoarbetet ägs av samtlig personal på skolan. För att kunna upptäcka och åtgärda särskilda behov så finns det en tydlig arbetsgång. Arbetsgången i Braås skolas elevhälsoarbete följer bilden nedan, vilken utgår ifrån skriften *Riktlinjer för barn- och elevhälsa i Växjö kommun*.

5.1 Steg för steg

STEG 1 UPPMÄRKSAMMA, PLANERA OCH GENOMFÖR EXTRA ANPASSNINGAR

Om en elev riskerar att inte uppfylla de grundläggande kunskapskraven (betyget E) eller om personal känner oro av annan anledning (t.ex. vantrivsel, svårt att fungera i gruppen, hög frånvaro) ska detta uppmärksammas omgående.

Ansvarig: All personal.

- Gör så här:**
1. Samtala med eleven om situationen, planera och genomföra extra anpassningar och/eller andra nödvändiga åtgärder för att situationen ska förbättras.
  2. Kontakta ansvarig klasslärare/mentor och informera om situationen samt vidtagna åtgärder.
  3. Informera arbetslaget om situationen samt vidtagna åtgärder.

Tänk på: Skolan ska skyndsamt ge stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen. Skolledningen behöver inte fatta något formellt beslut för att läraren/arbetslaget ska sätta in extra anpassningar.

STEG 2 DIALOG I ARBETSLAGET

Om läget inte förändras eller om en elev/grupp uppmärksammas i resultatuppföljningen, så följer nästa steg.

Ansvarig: Berörd lärare.

- Gör så här:**
1. Lyft det i arbetslaget för att i dialog söka en gemensam lösning.
  2. Samtala med eleven kring situationen.
  3. Informera och involvera vårdnadshavarna.
  4. Alla berörda lärare genomför de insatser som är överenskomna.

Tänk på: Arbetslaget utgör ett stöd i att utifrån sin samlade kompetens anpassa stödinsatserna ytterligare efter elevens/gruppens behov eller ge förslag på alternativa extra anpassningar. Gäller insatserna omfördelning av arbetslagets resurser eller andra organisatoriska förändring, ska det förankras hos skolledningen.

STEG 3 DIALOG I EHT

Om problemen fortsätter eller om du känner att du behöver ytterligare stöd.

Ansvarig: Berörda lärare och mentor/klasslärare

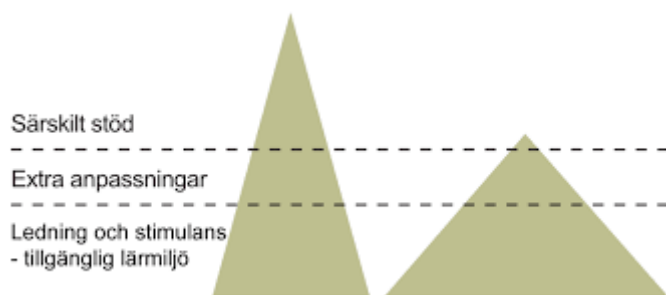
- Gör så här:**
1. Gå på ett drop-in EHT eller anmäl ditt ärende till EHT.
  2. Återkoppla till arbetslaget om eventuellt nya arbetssätt, anpassningar m.m.
  3. Informera och uppdatera vårdnadshavarna.
  4. Alla berörda lärare genomför de extra anpassningarna som är överenskomna.

Tänk på: Elevhälsans drop in-tider är öppna för alla lärare att söka sig till. Ingen föranmälan krävs. Under ett drop-in möte kan man ställa frågor gällande enskilda elever eller grupper, och snabbt få stöd och råd utifrån elevhälsoteamets olika kompetenser.

Till måndagsmöten EHT krävs föranmälan via någon medlem i elevhälsan eller hänvisning från drop-in EHT. Samtliga berörda lärare kallas till mötet, där årskurs F-6 respektive 7-9 lyfts varannan vecka.

Bilaga 1: Extra anpassningar och särskilt stöd

I de fall en elev av en eller annan anledning riskerar att inte nå målen behöver vi se över vilka förändringar vi på skolan kan göra för att öka elevens förutsättningar att utvecklas så långt som möjligt. Dessa insatser omnämns som extra anpassningar och särskilt stöd. Det är insatsens omfattning och varaktighet som skiljer dem åt. Extra anpassningar ryms inom ramen för den ordinarie undervisningen medan särskilt stöd är insatser av mer ingripande karaktär. Innan beslut om särskilt stöd fattas behöver man göra en pedagogisk utredning. De insatser som sedan genomförs behöver dokumenteras, följas upp och utvärderas vilket benämns som åtgärdsplan. Vår målsättning på Braås skola är att öka tillgängligheten på skolan för alla elever och på så sätt minska behovet av extra anpassningar och särskilt stöd kopplat till enskilda individer. Vårt arbete illustreras på ett bra sätt i figuren nedan (figuren är hämtad från SPSM).

Exempel på extra anpassningar:

- ett särskilt schema över skoldagen
- ett undervisningsområde förklarar på annat sätt
- extra tydliga instruktioner
- stöd att sätta igång arbetet
- hjälp att förstå texter
- digital teknik med anpassade programvaror
- anpassade läromedel
- extra färdighetsträning
- enstaka specialpedagogiska insatser
- Rörelsepauser
- Hjälp att välja rastaktiviteter
- Tydlig feedback under arbetets gång

Särskilt stöd

- regelbundna specialpedagogiska insatser i ett visst ämne, till exempel undervisning av en speciallärare under en längre tid
- placering i en särskild undervisningsgrupp
- enskild undervisning
- anpassad studiegång, vilket innebär avvikelser från timplanen och de ämnen och mål som gäller för utbildningen, exempelvis att ett ämne eller delar av ett eller flera ämnen tas bort

Åtgärdsprogram

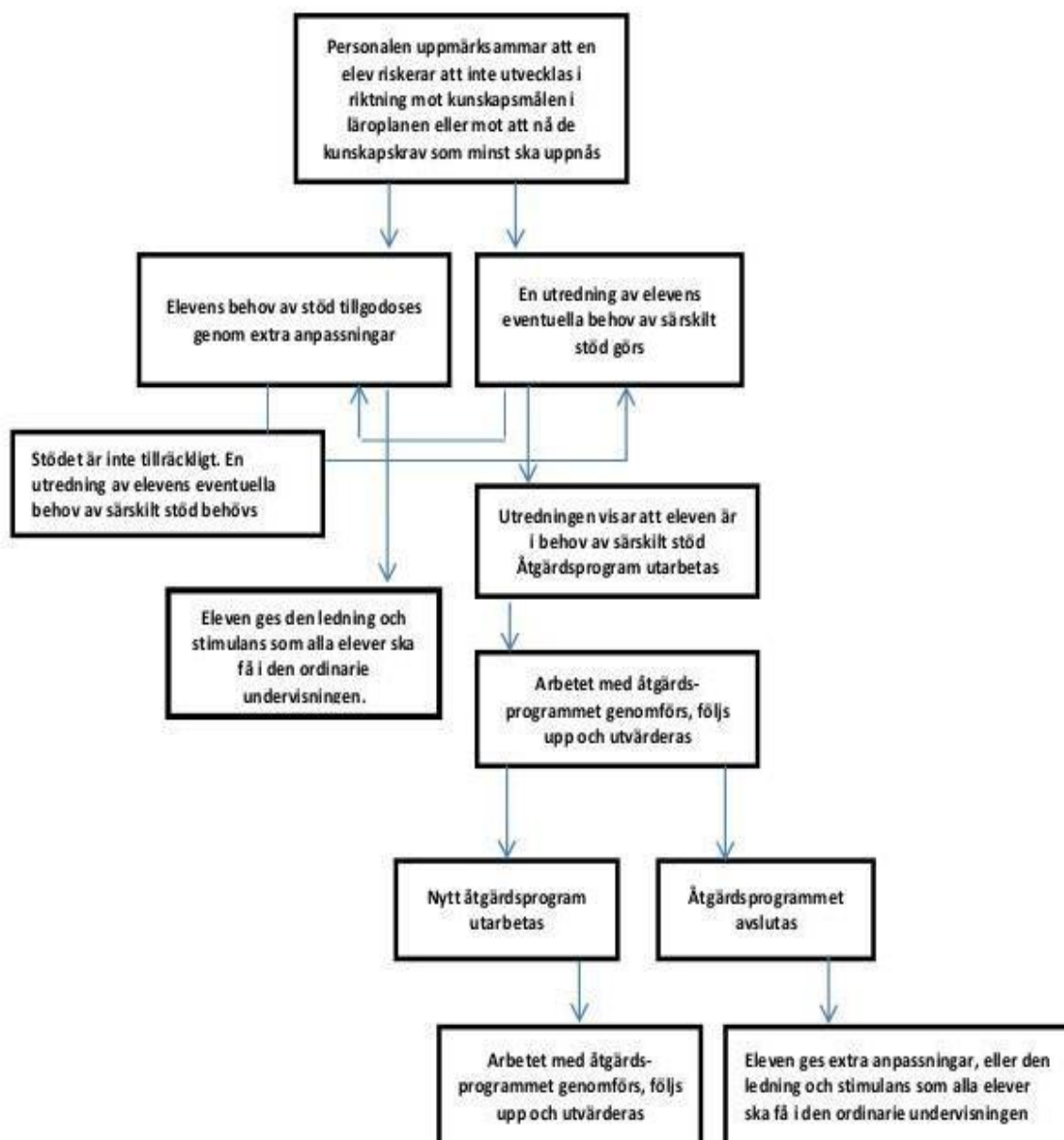
Rektorn fattar beslut om åtgärdsprogram ska upprättas utifrån innehållet i den pedagogiska utredningen. Mentor/klasslärare upprättar i nära samarbete med specialpedagogen åtgärdsprogrammet, i samråd med elev och vårdnadshavare. Mentor/klasslärare har huvudansvaret för att informera berörda lärare samt följa upp och utvärdera åtgärdsprogrammet. Detta görs i nära samarbete med specialpedagogen.

Rektorn skickar åtgärdsprogrammet till vårdnadshavarna, vilka har möjlighet att överklaga åtgärdsprogrammet enligt lag. Åtgärdsprogrammet förvaras i elevakten. Det är viktigt att åtgärdsprogrammet fortlöper som planerat och att uppföljning och utvärdering av insatser görs åtminstone varje termin, gärna i samband med resultatuppföljningarna.

Om det vid utvärderingen av åtgärdsprogrammet framkommer att de anpassningar man gjort inte fungerar ansvarar mentorn för att i dialog med specialpedagogen återigen anmäla ärendet till EHT. Detta görs för att endast rektorn kan fatta beslut om åtgärder som innebär en anpassad studiegång, enskild undervisning eller placering i särskild undervisningsgrupp. Rektorn kan även göra en ansökan till det centrala elevhälsoteamet, där fler insatser finns att tillgå exempelvis skolläkare och skolpsykolog.

Vid studieövergång är mentor/klasslärare och specialpedagog delaktiga för att göra en överlämning till ny mentor/klasslärare. I de överlämningarna är det viktigt att nödvändig information ges, så att exempelvis de extra anpassningarna kan fortlöpa.

Bilaga 2: Flödesschema åtgärdsprogram

Bilaga 3: Exempel

Elevehälsans personal kan vara behjälplig med följande:

- komma med råd kring förhållningssätt och bemötande
- samtala om oro över elever
- bidra med att skapa miljöer som främjar lärande, utveckling och hälsa
- observera lärare och elever i klassrumsmiljö och därefter handleda personal i utvecklingsarbete
- bidra med förslag på åtgärder och anpassningar för varje enskild elev i behov av särskilt stöd
- samtala om lärmiljö
- upprätta åtgärdsprogram
- uppmärksamma och kartlägga orsaker till ohälsa
- komma med förslag på alternativa verktyg
- hjälpa till med frågor som uppstår när man gör pedagogiska utredningar
- ge ökad kunskap kring för neuropsykiatriska funktionsnedläggningar
- kontakt med myndigheter utanför skolan
- hantera akuta ärenden
- vara delaktig i föräldrasamtal